

POSTI- JA LENNÄTINHALLITUKSEN KIERTOKIRJEKOKOELMA

1944

N:o 25

N:o 25.

Kiertokirje välirauhansopimuksen soveltamisesta.

Posti- ja lennätinhallitus on kiertokirjeessään n:o 190/44 kuluva marraskuun 6 päivältä antanut eräitä ohjeita välirauhansopimuksen soveltamisesta mikäli koskee posti- ja lennätinlaitoksen toimipaikkoja. Posti- ja lennätinhallitukselle on senjälkeen ulkoasiainministeriöstä saapunut seuraavia tarkempia ohjeita:

Viime syyskuun 19 päivänä allekirjotetun välirauhansopimuksen ja nimenomaan sen 22 artiklaan kuuluvan I:-liitteen säännösten mukaan Liittoutuneiden Suomessa oleva valvontakomissio toimii yhdyselimenä liittoutuneiden (Neuvostoliiton) ylimmän sodanjohdon ja Suomen hallituksen välillä, ja viimeksi mainitun välityksellä komissio, jonka päätehtävänä on valvoa, että Suomen hallitus tarkoin ja määräaikana täyttää välirauhansopimuksen määräykset, myös on suhteissa kaikkiin Suomen viranomaisiin.

Tämän johdosta on todettava, että yleisesti noudatetun kansainvälisen tavan mukaan ulkoasiainministeriön tehtäviin kuuluu olla hallituksen nimessä yhteydessä ulkomaisiin hallituksiin ja m. m. antaa ja välittää niiden pyytämiä erilaisia tietoja, ja että tätä sääntöä on nytkin kysymyksessä olevassa tapauksessa mahdollisuuksien mukaan sovellettava.

Välirauhansopimuksen mukaan valvontakomissio kuitenkin voi lisäksi perustaa erityisiä elimiä ja valtuuttaa ne vastaavasti hoitamaan erilaisia tehtäviä ja on komissiolla, sen jäsenillä ja valtuutetuilla oikeus saada Suomen viranomaisilta kaikki sanottuun tehtävään täyttämiseksi välttämättömät tiedot, toimittaa tarpeellisia tutkimuksia ja päästä esteettömästi kaikenlaisiin virastoihin, laitoksiin ja satamiin.

Kun on tärkeätä, että viranomaiset ovat selvillä siitä miten niitten näissä asioissa on meneteltävä ja että päästään yhtenäisiin menettelytapoihin, ja kun toisaalta on pidettävä tarpeellisenä, että ulkoasiainministeriö voi seurata välirauhansopimuksen täytäntöönpanoa kokonaisuudessaan, ulkoasiainministeriö puolestaan ehdottaa, että seuraavia suuntaviivoja mikäli mahdollista seurattaisiin.

1) Eri viranomaisille ja virastoille tehtyihin *kyselyihin*, jotka kohdistuvat niitten omaan toimialaan, on vastattava täsmällisesti ja muunlaistenkin tiedustelujen johdosta annetaan sellaiset käytettävissä olevat tiedot, joitten oikeellisuudesta ei ole mitään epäilyksiä. Tietoja annettaessa on aina tarkoin valvottava, että ne ovat ehdottoman luotettavat eikä siis esim. vain sen vuoksi, että on asetettu määräpäivä, ole annettava tietoja, joita ei ehditä tarkistaa.

Mikäli tiedustelu kohdistuu selvästi toisten viranomaisten toimipiiriin, on tilanne tiedustelijalle selitettävä ja häntä neuvottava kääntymään oikealle taholle. Eräissä tapauksissa lienee syytä tiedustelijoille huomauttaa, että määrättyjä tietoja ei esim. läänin tai muun piirin osalta ole paikallisten viranomaisten saatavissa muulla tavoin kuin hankkimalla niitä ylemmiltä viranomaisilta, keskusvirastoilta tai esim. sotilasjohdolta, jotka joko ehkä jo ovat vastaavat tai aivan samat tiedot valvontakomissiolle antaneet tai pyynnöstä ovat valmiit ne antamaan.

2) Milloin valvontakomission taholta esitetään *vaatimuksia* joihinkin määrättyihin toimenpiteisiin ryhtymisestä, on viranomaisten, mikäli epäselvyyttä niitten suh-

teen ilmenee, hankittava ohjeet ylemmiltä viranomaisilta ja tarvittaessa asianomaiselta ministeriöltä. Ohjeytyntöön on liitetävä mahdollisimman yksityiskohtainen selostus tilanteesta ja toimenpiteistä, joista on kysymys, niin että asia voidaan ratkaista ja ohjeet antaa täydennystiedusteluja tekevä.

3) Tiedoitukset ja tiedustelut asioista, jotka välirauhansopimuksen mukaan on ratkaistava *yhteistoimin* valvontakomission kanssa, on paikallisten viranomaisten lähetettävä asianomaiselle ministeriölle sieltä edelleen ulkoasiainministeriölle toimitettavaksi.

4) Kaikista valvontakomission edustajain käynneistä paikallisissa tai keskusvirastoissa ja heidän muuten esittämistään tiedusteluista ja vaatimuksista on joka tapauksessa viipymättä lähetettävä yksityiskohtai-

nen *selostus asianomaiselle ministeriölle*, joka sen toimittaa edelleen ulkoasiainministeriölle.

5) Paikallisten viranomaisten ja keskusvirastojen ei siis edellisen mukaan yleensä ole käännyttävä suoraan ulkoasiainministeriön puoleen esim. ohjeita pyytääkseen. Poikkeuksellisesti voidaan kuitenkin *erittäin kiireellisissä* tapauksissa lähettää tätä tarkoittavia ja tärkeitä tiedoituksia sisältäviä puhelinsanomiamia ulkoasiainministeriön päivystyspuhelimeen n:o 57161/146.

Tämän sekä että edellä 3 kohdassa mainitut tiedoitukset ja tiedustelut samoin kuin 4 kohdassa mainittu yksityiskohtainen selostus on viipymättä lähetettävä posti- ja lennätinhallitukselle edelleen ministeriöön toimitettavaksi, posti- ja lennätinhallitus saattaa toimipaikkojen tietoon ja noudatettavaksi.

Helsingissä, marraskuun 8 päivänä 1944.

Pääjohtaja S. J. Ahola.

Toimistopäällikkö *Urho Talvitie.*